

מדינת ישראל
משרד המשפטים
לשכת המשנה לפרקליט המדינה
(תפקידים מיוחדים)

י' שבט תש"ע
21 ינואר 2010
מס' מכתב: 811-99-2010-000211

לכבוד
עו"ד לילה מרגלית, האגודה לזכויות האזרח בישראל
ת.ד. 34510
ירושלים 9100

שלום רב,

הנדון: פנייתכם בעניין הגבלת ביקורים של מבקרים רשמיים מטעם הסניגוריה במתקני מעצר בהם מוחזקים נחקרי שב"כ
סמך: מכתבך מיום 28/10/09

ראשית, אבקש להתנצל על העיכוב במענה לפנייתך, שנגרם בשל המתנה להתייחסות הגורמים הרלבנטיים וכן מעומס העבודה הרב בלשכתנו.

לגופו של עניין, הריני להשיבך כדלקמן:

סוגיית זהות המבקרים הרשמיים המוסמכים לבקר במתקני המעצר של השב"כ נבחנה בעבר בתשומת לב, על רקע החשש שסניגורים ייחשפו במסגרת הביקור לשיטות חקירה מסווגות, ויימצאו, עקב כך, בניגוד אינטרסים, עת ייצגו חשודים הנחקרים ע"י השב"כ. לאור זאת, סוכם בדיון שנערך בנושא, בו השתתפה גם הסנגורית הציבורית הארצית, כי האיזון הנכון בין הוראות פקודת בתי הסוהר, הקובעת כי ימונו מבקרים רשמיים, והצורך החיוני בקיום ביקורים שכאלה ע"י גורם חיצוני לשב"כ, מחד גיסא, ובין החשש לפגיעה הפוטנציאלית בביטחון המדינה עקב הביקורים, מאידך גיסא, יושג ע"י כך שייקבע שביקורים כאלה ייערכו ע"י עורכי דין ממחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים ואנשי פרקליטות המדינה, אשר ימונו לצורך כך, ובלבד שהינם בעלי סיווג מתאים.

אנשי מחלקת ייעוץ וחקיקה ופרקליטות המדינה מייצגים את האינטרס הציבורי ואמונים עליו מתוקף תפקידם, ועריכת הביקורים הרשמיים על ידם נעשית בהתאם להנחיות היועץ המשפטי לממשלה בנושא. מאחר ואינם עובדי שב"ס או עובדי שב"כ, הרי שמידת האובייקטיביות שלהם אינה נופלת מזו של אנשי הסנגוריה הציבורית. עוד אזכיר, שחלק מתפקידו של היועץ המשפטי לממשלה (וממילא גם של נציגיו) הוא פיקוח והנחיה בנושאים מסוימים על הרשויות הפועלות על פי דין. על כן, לטעמנו, ביקורת שתיערך על ידם במסגרת ההסדר שנקבע, מהווה ביקורת ציבורית, חיצונית, הולמת.

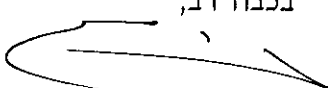
סעיף 71 לפקודת בתי הסוהר [נוסח משולב] התשל"ב-1971, המקים את החובה למנות מבקרים רשמיים, מאפשר בסעיף קטן (ב) לסייג את המינוי לבית סוהר מסוים או לחלק ממנו, ועל כן, ההסדר שנקבע עולה בקנה אחד עם סמכות מינוי המבקרים הקבועה בחוק.

מאז ההסדר ועד היום מונו מבקרים רשמיים, כמוסכם, ואלה ביקרו בשנה האחרונה בכל מתקני הכליאה של השב"כ. בהתאם להוראות החוק ולהנחיית היועץ המשפטי לממשלה, לאחר הביקור, נדרשים המבקרים להכין דו"חות, המועברים לעיון היועץ המשפטי לממשלה והשר לביטחון פנים.

במענה לטענתך בסעיף 11 למכתבך אשיב, כי אין בעובדה שהאחריות על התנאים הפיסיים להחזקת העצורים נתונה לשב"כ, כדי להקהות את החשש כי ביקור במתקני הכליאה יחשוף שיטות חקירה חסויות.

לסיכום, אין חולק כי יש חשיבות רבה בקיום ביקורת חיצונית לשם פיקוח על תנאי המעצר גם במתקני השב"כ. מאידך, יש להישמר מלפגוע בצורכי ביטחון חיוניים. לטעמנו, ביקורים במתקני השב"כ המבוצעים ע"י אנשי מחלקת ייעוץ וחקיקה ופרקליטות המדינה, כאמור, משיגים באופן ראוי את תכלית מוסד הביקורים הרשמיים, ומאידך, מסירים החשש לפגיעה באינטרסים ביטחוניים חיוניים.

בנסיבות אלה, לא נמצא כי יש מקום לשנות מההסדר שהושג.

בכבוד רב,

שי ניצן

משנה לפרקליט המדינה (תפקידים מיוחדים)

העתק: היועץ המשפטי לממשלה (מספרכם 811-99-2009-743)
עו"ד רחל גוטליב, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי)
עו"ד נעמה פויכטוונגר, מחלקת ייעוץ וחקיקה (פלילי)
עו"ד ענבל רובינשטיין, הסנגורית הציבורית הראשית